

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819401 E-mail : disas_moac@hotmail.com

**แจ้งเตือนศัตรูพืชระบาด “โรคโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง (Root and tuber rot diseases)”
วันที่ 1 กรกฎาคม 2564**

เตือนเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังในทุกภาคของประเทศไทย ฝ้าระวังการระบาดของโรคโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง โดยเฉพาะพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในแถบภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากในช่วงนี้หลายพื้นที่มีฝนตกอย่างต่อเนื่อง สภาพแวดล้อมดังกล่าวเหมาะต่อการระบาดของโรคโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง ดังนั้น ขอให้เกษตรกรสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบต้นมันสำปะหลังแสดงอาการของโรคโคนเน่า - หัวเน่า ให้รีบแจ้งสำนักงานเกษตรจังหวัด หรือสำนักงานเกษตรอำเภอใกล้เคียง เพื่อดำเนินการป้องกันกำจัดทันที

เชื้อสาเหตุ เชื้อรา phytophthora spp

ลักษณะอาการ

อาการของต้นมันสำปะหลังที่อยู่เหนือดินจะพบว่า ใบมันสำปะหลังแสดงอาการเหี่ยวเหลือง โคนต้นแสดงอาการเน่าเป็นสีน้ำตาลหรือดำ หรือมันสำปะหลังบางพันธุ์โคนต้นจะมีการสร้างรากค้าชูตรงรอยแตกของโคนต้น เมื่อถอนขึ้นมาหัวมันสำปะหลังแสดงอาการเน่า ถ้าผ่าหรือหักหัวมันสำปะหลังแสดงอาการเน่า ถ้าผ่าหรือหักหัวมันสำปะหลังจะเห็นภายในสีน้ำตาล ในมันสำปะหลังบางพันธุ์มีอาการเน่าที่โคนและส่วนหัวที่อยู่ใต้ดิน โดยที่ส่วนของลำต้นและใบยังคงมีลักษณะปกติ หรือบางพันธุ์แสดงอาการรุนแรงมันสำปะหลังอาจยืนต้นตายได้

แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

1. ก่อนการปลูก เก็บเศษเหง้า หรือเศษซากมันสำปะหลังเผาทำลายทิ้ง ทำความสะอาดเครื่องจักรกลการเกษตร ควรมีการไถตากดินอย่างน้อย 2 สัปดาห์
2. แช่ท่อนพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อราเมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 20 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือฟอสอีทิล - อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร เป็นเวลา 10 นาที รวมถึงการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาไปหว่านในช่วงการเตรียมดินก่อนปลูก
3. แปลงปลูกควรมีการยกร่องสูง หรือในบริเวณที่มีน้ำท่วมขังให้ทำร่องเพื่อระบายน้ำออกจากแปลง ควรจัดระยะปลูกให้เหมาะสม เพื่อให้ทรงพุ่มโปร่ง ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะต่อการระบาดของโรค
4. สำรวจแปลงอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ถ้าในช่วงฝนชุกควรสำรวจแปลงทุกวัน หากพบการระบาดให้ขุดถอนต้นที่แสดงอาการไปเผาทำลาย จากนั้นบริเวณที่แสดงอาการและโดยรอบห่างออกไปประมาณ 1 เมตร ให้หว่านปูนขาว หรือโรยเชื้อราไตรโคเดอร์มาบริเวณรอบโคนต้นที่ขุดออก หรือกรณีระบาดรุนแรงมากราดด้วยสารเมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 20 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือฟอสอีทิล - อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 50 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร บริเวณที่ถอนและโดยรอบห่างออกไปประมาณ 1 เมตร
5. หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ควรเก็บเศษเหง้า และเศษซากมันสำปะหลัง ไปทำลายนอกแปลงปลูก

6. ควรทำความสะอาดเครื่องจักรกลการเกษตรที่ใช้ใน แปลงที่เป็นโรค เนื่องจากเชื้อสาเหตุโรคอาจติดมากับเครื่องจักรกลการเกษตรนั้น

7. ในแปลงที่มีการระบาดของโรครุนแรง ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เช่น อ้อย ข้าวโพด หรือพืชตระกูลถั่ว

อาการเหี่ยวเหลืองโคนต้นแสดงอาการเน่าเป็นสีน้ำตาลหรือดำ

โคนต้นมีการสร้างรากค้ำชู

หัวมันสำปะหลังแสดงอาการเน่า

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์